

Grozījumi:

Ministru kabineta 04.10.2011. noteikumi Nr.755 / LV, 158, 06.10.2011. / Stājas spēkā 07.10.2011.

Ministru kabineta 27.08.2013. noteikumi Nr.639 / LV, 168, 29.08.2013. / Stājas spēkā 30.08.2013.

Ministru kabineta 18.03.2014. noteikumi Nr.146 / LV, 60, 25.03.2014. / Stājas spēkā 26.03.2014.

Ministru kabineta noteikumi Nr.470

Rīgā 2011.gada 21.jūnijā (prot. Nr.39 31.§)

Derīgo izrakteņu ieguves atkritumu apsaimniekošanas kārtība

Izdoti saskaņā ar likuma "Par zemes dzīlēm" 14.panta 11.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka derīgo izrakteņu ieguves rūpniecības atkritumu (turpmāk – ieguves atkritumi) apsaimniekošanas kārtību.

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

2.1. apsaimniekotājs – šo noteikumu izpratnē fiziska vai juridiska persona, kas ir atbildīga par ieguves atkritumu apsaimniekošanu, tai skaitā ieguves atkritumu pagaidu glabāšanu, ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta apsaimniekošanu tā darbības laikā un pēc minētā objekta slēgšanas;

2.2. apstrāde – mehāniski, fizikāli, bioloģiski, termiski vai ķīmiski procesi vai procesu komplekss, ko veic ar izrakteņiem, lai iegūtu attiecīgus derīgos izrakteņus, piemēram, izmēru mainīšana, šķīrošana, atdalīšana un skalošana, kā arī ieguves atkritumu pārstrāde un kalķakmens dedzināšana (izņemot metālkausēšanu, termiskos ražošanas procesus un metalurģiskos procesus);

2.3. bērtne – uzbērts objekts cietu ieguves atkritumu glabāšanai uz zemes;

2.4. būtiskas pārmaiņas – tādas pārmaiņas ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta struktūrā vai apsaimniekošanā, kuras saskaņā ar kompetentas iestādes viedokli var būtiski negatīvi ietekmēt cilvēku veselību vai vidi;

2.5. dambis – hidrotehniska inženierbūve ūdens vai šķīdru ieguves atkritumu saturēšanai vai ierobežošanai dīķī;

2.6. derīgo izrakteņu ieguves rūpniecība – šo noteikumu izpratnē visi komersanti, kas nodarbojas ar derīgo izrakteņu ieguvi vai to apstrādi;

2.7. ieguves atkritumi – atkritumi, ko rada ģeoloģiskā izpētē, derīgo izrakteņu ieguve, apstrāde un uzglabāšana;

2.8. dīķis – šo noteikumu izpratnē dabiski veidojies vai būvēts sauszemes padziļinājums tādu smalkgraudainu ieguves atkritumu (parasti sārņu) glabāšanai kopā ar brīvu ūdeni dažādā daudzumā, kuri radušies no derīgo izrakteņu apstrādes un apstrādei izmantotā ūdens tīrīšanas un reģenerācijas;

2.9. ieguves atkritumu glabāšanas vieta – visa zemes platība konkrētā ģeogrāfiskā atrašanās vietā, ko pārrauga un kontrolē apsaimniekotājs;

2.10. infiltrāts – šo noteikumu izpratnē jebkurš šķidrums, kas veidojas, sūcoties cauri ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā glabājamiem ieguves atkritumiem, un tiek uzkrāts ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā vai izvadīts no tā, arī piesārņoti notekūdeņi, kuri var nelabvēlīgi ietekmēt vidi, ja tos atbilstoši neapstrādā;

2.11. konstrukciju integritāte – šo noteikumu izpratnē spēja noturēt ieguves atkritumus ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā tādā veidā, kādā tas tika paredzēts. Konstrukciju integritātes zudums ietver visas iespējamās avārijas, kas attiecas uz attiecīgā ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta konstrukcijām;

2.12. negadījums – notikums ieguves atkritumu glabāšanas vietā kādas darbības gaitā, apsaimniekojot ieguves atkritumus uzņēmumā, ja negadījums izraisa nopietnus draudus cilvēku veselībai vai videi uzreiz vai laika gaitā, ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā vai ārpus tā;

2.13. nepiesārņota augsne – augsne, kas, veicot derīgo izrakteņu ieguvē, ir aizvākta un nav piesārņota (atbilst normatīvajos aktos par augsnes un grunts kvalitāti noteiktajām normām);

2.14. rakta tilpe – derīgo izrakteņu ieguves procesā radīts dobums zemes dziļēs;

2.15. sanācija – šo noteikumu izpratnē ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta ietekmētas zemes attīrīšana un atvaseļošana vismaz līdz tādai pakāpei, lai turpmāk netiktu apdraudēta augsnes kvalitāte, savvaļas augi un dzīvnieki, dabiskā vide, ūdensobjekti un ainavas un attiecīgo teritoriju būtu iespējams izmantot noteiktai saimnieciskai darbībai;

2.16. sārņi – ieguves atkritumu cietās daļas vai to suspensija, kas rodas pēc tam, kad derīgie izrakteņi ir apstrādāti atdalīšanas procesos (piemēram, beržot, maļot, sijājot, flotējot un izmantojot citus fizikālus un ķīmiskus paņēmienus), lai derīgos izrakteņus atdalītu no mazāk vērtīgiem iežiem;

2.17. vāju skābju iedarbībā sadalāms cianīds – cianīds un cianīda savienojumi, kas sadalās vājā skābē ar noteiktu vides skābuma reakciju (pH līmeni).

(Grozīts ar MK 27.08.2013. noteikumiem Nr.639)

3. Šos noteikumus nepiemēro attiecībā uz:

3.1. atkritumiem, kas rodas ģeoloģiskajā izpētē, derīgo izrakteņu ieguvē atbilstoši normatīvajiem aktiem par zemes dziļēm un to apstrādē, bet kurus šīs darbības nerada tieši;

3.2. atkritumiem, kas rodas ģeoloģiskajā izpētē, derīgo izrakteņu ieguvē atbilstoši normatīvajiem aktiem par zemes dziļēm un to apstrādē piekrastē (jūra un jūras dibens, kas iestiepjas jūrā no parasta vai caurmēra bēguma zemākā ūdens līmeņa);

3.3. pazemes ūdeņu ievadīšanu, novadīšanu vai atsūkņēšanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par ūdens resursu lietošanas atļauju;

3.4. pazemes ūdeņu ieguvē.

4. Šos noteikumus (izņemot šo noteikumu 12., 13. un 14.punktā minētās prasības) nepiemēro šādu ieguves atkritumu glabāšanai:

4.1. atkritumi, kas nav bīstami un rodas derīgo izrakteņu (izņemot ogļūdeņražus un evaporītus, bet ne ģipsakmeni un anhidrītu) ģeoloģiskajā izpētē un ieguvē;

4.2. nepiesārņota augsne;

4.3. atkritumi, kas radušies, iegūstot, pastrādājot vai uzglabājot kūdru.

5. Šie noteikumi attiecas uz tādu ieguves atkritumu apsaimniekošanu, ko rada ģeoloģiskā izpēte, derīgo izrakteņu ieguve atbilstoši normatīvajiem aktiem par zemes dziļēm, derīgo izrakteņu apstrāde un uzglabāšana, ja ieguves atkritumus glabā A kategorijas ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā (saskaņā ar šo noteikumu 16.punktu).

6. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekts ir teritorija (ieskaitot ieguves atkritumu glabāšanas vietu), kurā neatkarīgi no tā, vai attiecīgie ieguves atkritumi ir cieti vai šķidri, izšķīduši vai suspendēti, uzkrāj vai glabā ieguves atkritumus, ja tie attiecīgajā vietā tiek glabāti:

6.1. no rašanās brīža – A kategorijas ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektos un objektos ieguves atkritumiem, kas ieguves atkritumu apsaimniekošanas plānā raksturoti kā bīstami;

6.2. ilgāk par sešiem mēnešiem no rašanās brīža – neplānoti radušos bīstamu atkritumu apsaimniekošanas objektos;

6.3. ilgāk par vienu gadu no rašanās brīža – tādu ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektos, kuri nav bīstami un nav inerti;

6.4. ilgāk par trijiem gadiem no rašanās brīža:

6.4.1. nepiesārņotas augsnes apsaimniekošanas objektos;

6.4.2. tādu ģeoloģiskās izpētes, kā arī kūdras ieguves, apstrādes un uzglabāšanas ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektos, kuri nav bīstami;

6.4.3. inertu atkritumu apsaimniekošanas objektos.

7. Ieguves atkritumus uzskata par inertiem atkritumiem, ja tie atbilst šādiem kritērijiem:

7.1. ar tiem nenotiek nekādas būtiskas fizikālas, ķīmiskas vai bioloģiskas pārmaiņas;

7.2. tie nešķīst vai citādi fizikāli vai ķīmiski nereaģē, bioloģiski nesadalās vai neiedarbojas uz citām vielām, ar kurām nonāk saskarē, un tādējādi neizraisa vides piesārņojumu un nekaitē cilvēku veselībai;

7.3. tie nedeg un nepastāv pašaiizdeģšanās risks;

7.4. sēra saturs sulfīdos ieguves atkritumos nepārsniedz 0,1 % vai sēra saturs sulfīdos ieguves atkritumos nepārsniedz 1 % un neitralizēšanas potenciāla koeficients, kas aprēķināts kā attiecība starp neitralizēšanas potenciālu un skābes potenciālu un noteikts, izmantojot statisko testu prEN 15875, ir lielāks par 3;

7.5. videi un cilvēku veselībai potenciāli kaitīgo vielu, it īpaši arsēna, kadmija, kobalta, hroma, vara, dzīvsudraba, molibdēna, niķeļa, svina, vanādija un cinka saturs ieguves atkritumos, arī atsevišķās ieguves atkritumu smalkajās daļiņās ir tik nebūtisks, ka ne īstermiņā, ne ilgtermiņā nevarētu radīt būtiskus draudus cilvēku veselībai un videi. Vielu saturu uzskata par nebūtisku (tādu, kas nevar izraisīt būtiskus draudus cilvēku veselībai un videi), ja tas nepārsniedz valstī noteiktos augsnes un grunts kvalitātes normatīvus;

7.6. ieguves atkritumi nesatur ieguvē vai pārstrādē izmantotus produktus, kuri varētu nodarīt kaitējumu videi vai cilvēku veselībai.

8. Novērtējot ieguves atkritumu ģeoķīmisko stāvokli, ņem vērā šo noteikumu 7.punktā minētos kritērijus. Ja, pamatojoties uz šo noteikumu 7.punktā minētajiem kritērijiem, ieguves atkritumi tiek atzīti par inertiem atkritumiem, tos testē atbilstoši šo noteikumu 1.pielikuma 5.punktam.

9. Par šo noteikumu 6.punktā minēto ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu uzskata arī dambi vai citu konstrukciju, kuras mērķis ir saturēt, aizturēt, ierobežot vai citādi atbalstīt šo noteikumu 6.punktā minētos objektus.

Par šo noteikumu 6.punktā minēto objektu neuzskata raktu tilpi, kurā sanācijas vai būvniecības nolūkā ievieto ieguves atkritumus.

10. Apsaimniekojot ģeoloģiskajā izpētē, derīgo izrakteņu ieguvē, apstrādē un uzglabāšanā radušos inertos atkritumus un nepiesārņoto augsni, nepiemēro šo noteikumu IV un V nodaļā, 74., 75. un 81.punktā, kā arī VIII, IX un X nodaļā minētās prasības, ja šos atkritumus neglabā A kategorijas ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā.

11. Apsaimniekojot ieguves atkritumus, kuri nav inertī un nav bīstami, nepiemēro šo noteikumu 74., 75., 81., 85., 86. un 88.punktā, kā arī IX un X nodaļā minētās prasības, ja šos atkritumus neglabā A kategorijas ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā.

12. Ieguves atkritumus apsaimnieko:

12.1. neradot draudus cilvēku dzīvībai un veselībai;

12.2. neradot draudus virszemes un pazemes ūdeņiem, gaisam, augsnei, kā arī florai un faunai;

12.3. nepārsniedzot normatīvajos aktos par trokšņu un smaku novēršanu un ierobežošanu noteiktās robežvērtības;

12.4. neradot nelabvēlīgu ietekmi ainavās un īpaši aizsargājamās dabas teritorijās;

12.5. nepiesārņojot vidi.

13. Ir aizliegts pamest, izgāzt un nekontrolēti apglabāt ieguves atkritumus.

14. Lai novērstu vai mazinātu nelabvēlīgu ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, apsaimniekotājs, izmantojot labākās pieejamās metodes, nodrošina:

14.1. ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta pārvaldību tā darbības laikā;

14.2. ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta pārvaldību pēc tā slēgšanas;

14.3. negadījumu novēršanu un to sekas ierobežošanu, ņemot vērā ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta tehniskos parametrus, tā atrašanās vietu un vides apstākļus.

15. Piepildot raktas tilpes ar atkritumiem, kas nav ieguves atkritumi, piemēro normatīvajos aktos par atkritumu poligonu apsaimniekošanu noteiktās prasības.

II. Kritēriji ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu klasifikācijas noteikšanai

16. Valsts vides dienests ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu atzīst par A kategorijas objektu, ja:

16.1. paredzamās sekas negadījumam, ko izraisījis ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta konstrukciju integritātes zudums vai nepareiza ekspluatācija, īstermiņā vai ilgtermiņā var radīt draudus cilvēku dzīvībai vai videi;

16.2. tajā atrodas ieguves atkritumi, ko klasificē kā bīstamus atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kas atkritumus padara bīstamus, ja šo noteikumu 18.punktā minētā attiecība ir 5 % vai lielāka;

16.3. tajā atrodas ķīmiskas vielas vai maisījumi, ko klasificē kā bīstamus atbilstoši normatīvajiem aktiem par ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu.

17. Šo noteikumu 16.punktā minētos kritērijus ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta bīstamības novērtējumā ņem vērā visu ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta aprites ciklu, arī posmu pēc tā slēgšanas.

18. Šo noteikumu 16.2.apakšpunktā minēto robežlielumu nosaka kā masas attiecību (pamatojoties uz ieguves atkritumu sausnu) starp visiem ieguves atkritumiem, kuri klasificēti kā bīstami atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kas atkritumus padara bīstamus un kuri atradīsies ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā plānotā ekspluatācijas perioda beigās, un ieguves atkritumiem, kuri atradīsies ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā plānotā ekspluatācijas perioda beigās.

19. Valsts vides dienests novērtē, vai šo noteikumu 16.3.apakšpunktā minētais kritērijs ir ievērots saskaņā ar šo noteikumu 30., 31. un 32.punktā minētajiem apsvērumiem.

20. Novērtējumā par konstrukciju integritātes zuduma radītajām sekām iekļauj negadījuma rezultātā no ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta izkljuvušā materiāla tūlītējo ietekmi, kā arī negadījuma radīto ietekmi īstermiņā un ilgtermiņā.

21. Šo noteikumu izpratnē ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta nepareiza ekspluatācija ir jebkura darbība, kas var izraisīt smagu nelaimes gadījumu, arī nepareiza vides aizsardzības pasākumu īstenošana un nepareiza konstrukcija vai konstrukcijas nepilnības.

22. Novērtējumā par nepareizas ekspluatācijas izraisītu piesārņojošo vielu izdalīšanās ietekmi iekļauj informāciju par piesārņojošo vielu izdalīšanās radīto ietekmi īstermiņā un ilgtermiņā. Minētais novērtējums attiecas uz ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta ekspluatācijas periodu, kā arī ilgtermiņa periodu pēc tā slēgšanas. Tajā iekļauj novērtējumu par iespējamo apdraudējumu, ko rada ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekti, kuros ir reaģētspējīgi ieguves atkritumi, neatkarīgi no tā, vai ieguves atkritumi atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu klasifikatoru un īpašībām klasificēti kā bīstami vai nebīstami.

23. Saskaņā ar šo noteikumu 24. un 25.punktu Valsts vides dienests novērtē ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu konstrukcijas integritātes zuduma vai to nepareizas ekspluatācijas izraisīto negadījumu sekas.

24. Iespējamos draudus cilvēku dzīvībai vai veselībai neuzskata par nozīmīgiem vai nopietniem, ja personām, kuras varētu tikt apdraudētas, izņemot ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā strādājošos, nav pastāvīgi vai ilgstoši jāatrodas apdraudētajā teritorijā. Par nopietnu apdraudējumu cilvēka veselībai uzskata miesas bojājumus, kas rada invaliditāti vai izraisa ilgstošas slimības.

25. Iespējamo apdraudējumu videi neuzskata par būtisku, ja:

25.1. iespējamā piesārņotāja izcelsmes avota ietekmes intensitāte īstermiņā būtiski samazinās;

25.2. negadījums nerada pastāvīgu vai ilgstošu kaitējumu videi;

25.3. skarto vidi var atjaunot, veicot neliela apjoma attīrīšanas un atjaunošanas pasākumus.

26. Sārņu dambja konstrukcijas integritātes zuduma gadījumā cilvēku dzīvības uzskata par apdraudētām, ja ūdens vai šķidrās masas līmenis ir cēlies vismaz par 0,7 m virs zemes līmeņa vai ja ūdens vai šķidrās masas plūsmas ātrums ir lielāks par 0,5 m/s.

27. Novērtējumā par draudiem cilvēku dzīvībai vai veselībai sārņu dambja konstrukcijas integritātes zuduma gadījumā ietver vismaz šādus faktoros:

27.1. ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta lielums un īpašības, arī tā konstrukcija;

27.2. ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā novietoto ieguves atkritumu daudzums un īpašības, arī to fizikālās un ķīmiskās īpašības;

27.3. ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta atrašanās vietas topogrāfija, kā arī ūdens caurlaidības īpašības;

27.4. iespējamā plūdu viļņa nokļūšanas laiks līdz teritorijām, kur atrodas cilvēki;

27.5. plūdu viļņa izplatīšanās ātrums;

27.6. ūdens vai šķidrās masas prognozētais līmenis;

27.7. ūdens vai šķidrās masas līmeņa celšanās ātrums;

27.8. jebkuri attiecīgajai vietai raksturīgie faktori, kas var ietekmēt cilvēku dzīvību vai veselību.

28. Veidojoties noslīdējumam no bērtnes, jebkuru kustībā esošas masas daudzumu uzskata par bīstamu cilvēka dzīvībai, ja cilvēki uzturas kustībā esošās ieguves atkritumu masas tuvumā.

29. Novērtējumā par draudiem cilvēku dzīvībai vai veselībai, veidojoties noslīdējumam no bērtnes, ietver vismaz šādus faktorus:

29.1. ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta izmērs un raksturīgās īpašības, arī tā konstrukcija;

29.2. ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā novietoto ieguves atkritumu daudzums un īpašības, arī to fizikālās un ķīmiskās īpašības;

29.3. bērtnes slīpuma leņķis;

29.4. gruntsūdens veidošanās iespējamība bērtnē;

29.5. pazemes stabilitāte;

29.6. topogrāfija;

29.7. attālums no ūdensobjektiem, būvēm un ēkām;

29.8. ieguves vietas ekspluatācija;

29.9. citi vietai raksturīgi faktori, kas var būtiski ietekmēt konstrukcijas radīto risku.

30. Plānotajiem sārņu dīķiem izmanto šādas metodes:

30.1. veic to vielu un maisījumu uzskaiti, kurus izmanto tehnoloģiskajos procesos un kuri pēc tam kopā ar sārņu maisījumu nonāk sārņu dīķī;

30.2. ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektam katru ekspluatācijas gadu aprēķina katras tehnoloģiskajos procesos patērētās vielas vai maisījuma daudzumu;

30.3. katrai vielai un maisījumam atbilstoši normatīvajiem aktiem par ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu nosaka, vai tā ir bīstama viela vai maisījums;

30.4. izmantojot šo noteikumu 2.pielikumā norādīto formulu, aprēķina sārņu dīķī novadītā ūdens daudzuma pieaugumu gadā (ΔQi) stabilos apstākļos katram plānotās ekspluatācijas gadam;

30.5. izmantojot šo noteikumu 2.pielikumā norādīto formulu, aprēķina katras bīstamās vielas vai maisījuma (kas identificēts saskaņā ar šo noteikumu 30.3.apakšpunktu) maksimālo koncentrāciju ūdens fāzē (C max) gadā. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu klasificē kā A kategorijas objektu, ja, pamatojoties uz maksimālās koncentrācijas (C max) aprēķinu gadā, ūdens fāze ir uzskatāma par bīstamu atbilstoši

normatīvajiem aktiem par ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu.

31. Eksploatācijā esošajiem sārņu dīķiem ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu klasificē saskaņā ar šo noteikumu 30.punktu vai pamatojoties uz datiem, kas iegūti, ķīmiski analizējot ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā glabāto ūdeni un cietvielas. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu klasificē kā A kategorijas objektu, ja atbilstoši normatīvajiem aktiem par ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu ūdens fāze un tās saturs uzskatāms par bīstamu maisījumu.

32. Bērtņu skalošanas objektiem, kuros metāli tiek iegūti no rūdas bērtņēm, filtrējot skalošanas šķidrumu ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta slēgšanas laikā, Valsts vides dienests nosaka bīstamo vielu klātbūtni, pamatojoties uz skalošanā izmantoto ķīmisko vielu inventarizāciju un skalošanā izmantoto ķīmisko vielu atlieku koncentrāciju notecē pēc tam, kad pabeigta skalošana. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu klasificē kā A kategorijas objektu, ja atbilstoši normatīvajiem aktiem par ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu šis noteces ūdens uzskatāms par bīstamu maisījumu.

33. Šo noteikumu 16.2.apakšpunktā un 18., 19., 30., 31. un 32.punktā minētos nosacījumus neattiecinā uz ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektiem, kuri satur tikai inertos atkritumus vai nepiesārņotu augsni.

34. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu klasifikāciju pārskata Valsts vides dienests, ja tiek veiktas būtiskas izmaiņas atļaujā vai būtiski mainās eksploatācijas apstākļi. Minēto klasifikāciju pārskata, vēlākais, ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta eksploatācijas beigās.

III. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas plāni

35. Lai apstrādātu, reģenerētu un apglabātu ieguves atkritumus, kā arī mazinātu to daudzumu, apsaimniekotājs izstrādā ieguves atkritumu apsaimniekošanas plānu, ņemot vērā ilgtspējīgas attīstības principus, kā arī attiecīgās pašvaldības teritorijas plānojumus.

(Grozīts ar MK 27.08.2013. noteikumiem Nr.639)

36. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas plāna mērķi ir šādi:

36.1. novērst vai mazināt ieguves atkritumu daudzumu un kaitīgumu, ņemot vērā:

36.1.1. ieguves atkritumu apsaimniekošanu derīgo izrakteņu ieguves projekta izstrādes ietvaros un izmantotās derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes metodes;

36.1.2. pārmaiņas, kas var notikt ar ieguves atkritumiem, paplašinoties bērtnes virsmas laukumam un ieguves atkritumiem nonākot ārējās vides faktoru ietekmē;

36.1.3. iespēju pēc derīgo izrakteņu ieguves ievietot ieguves atkritumus atpakaļ izraktajā tilpē atbilstoši vides aizsardzības normatīvo aktu prasībām, ja tas ir tehniski un ekonomiski iespējams;

36.1.4. iespēju pēc ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta slēgšanas atlikt atpakaļ augsnes virsslāni vai izlietot to citur;

36.1.5. iespēju derīgo izrakteņu apstrādei izmantot mazāk bīstamas ķīmiskas vielas;

36.2. veicināt ieguves atkritumu reģenerācijas iespējas, atkārtoti izmantojot vai pārstrādājot šādus atkritumus, ja tas atbilst vides kvalitātes normatīviem un šiem noteikumiem, ciktāl tas attiecas uz konkrēto gadījumu;

36.3. nodrošināt ieguves atkritumu drošu īstermiņa un ilgtermiņa apglabāšanu, jau projektēšanas stadijā ņemot vērā plānotos apsaimniekošanas pasākumus ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta darbības laikā un pēc tā slēgšanas, izvēloties projektu, kas:

36.3.1. paredz pēc iespējas mazāku slēgta ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta monitoringu, kontroli un pārvaldību;

36.3.2. novērš vai rada pēc iespējas mazāku negatīvu ietekmi uz vidi (piemēram, piesārņotājvielu izplatīšanās no ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta pa gaisu vai pa ūdeni);

36.3.3. nodrošina visu dambju vai bērtņu ilgtermiņa ģeotehnisko stabilitāti.

(Grozīts ar MK 27.08.2013. noteikumiem Nr.639)

37. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas plānā iekļauj:

37.1. informāciju par ierosinātā ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta klasifikāciju saskaņā ar šo noteikumu II nodaļu:

37.1.1. ja nepieciešams A kategorijas objekts, – informāciju par civilās aizsardzības plāna izstrādi un apstiprināšanu;

37.1.2. ja apsaimniekotājs uzskata, ka A kategorijas ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekts nav nepieciešams, – pietiekamu informāciju, kas to pamato, norādot arī iespējamās nelaiemes gadījumu radītos apdraudējumus;

37.2. ieguves atkritumu raksturojumu atbilstoši šo noteikumu 38.punktam;

37.3. informāciju par paredzamo ieguves atkritumu kopapjomu, kas radīsies ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta darbības laikā;

37.4. tās darbības aprakstu, kura rada ieguves atkritumus;

37.5. informāciju par ieguves atkritumu apstrādi pēc to rašanās;

37.6. informāciju par glabājamo ieguves atkritumu iespējamo negatīvo ietekmi uz vidi (tai skaitā uz ainavām, īpaši aizsargājamām teritorijām un cilvēku veselību) un pasākumiem, kas jāveic, lai mazinātu ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta ietekmi uz vidi tā darbības laikā un pēc slēgšanas, atbilstoši šo noteikumu 72.1., 72.2., 72.4. un 72.5.apakšpunktam;

37.7. kontroles un monitoringa pasākumus atbilstoši šo noteikumu 71.punktam un 72.3.apakšpunktam;

37.8. pasākumus ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta slēgšanai (tai skaitā sanācijai) un ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta monitoringam pēc tā slēgšanas atbilstoši šo noteikumu VIII nodaļai;

37.9. pasākumus, kas jāveic, lai novērstu virszemes un pazemes ūdeņu stāvokļa pasliktināšanos, kā arī novērstu vai mazinātu gaisa un augsnes piesārņošanu, atbilstoši šo noteikumu 76., 77., 78., 79., 80. un 81.punktā minētajām prasībām;

37.10. tās augsnes novērtējumu atbilstoši normatīvajiem aktiem par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem, kuru skars ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekts;

37.11. skaidrojumu, kā ar šo noteikumu 36.1.1.apakšpunktā minētajām metodēm tiks sasniegti šo noteikumu 36.1.apakšpunktā minētie mērķi.

(Grozīts ar MK 27.08.2013. noteikumiem Nr.639)

38. Apsaimniekotājs ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā glabājamo ieguves atkritumu raksturojumu sagatavo atbilstoši šo noteikumu 1.pielikumam, ņemot vērā attiecīgā objekta struktūras ilgtermiņa fizikālo un ģīmisko stabilitāti, lai novērstu negadījumu iespējamību. Minētais raksturojums ir neatņemama ieguves atkritumu apsaimniekošanas plāna sastāvdaļa.

39. Apsaimniekotājs nodrošina ieguves atkritumu raksturojumam nepieciešamo informāciju un datus saskaņā ar šādu kārtību:

39.1. izmanto esošos izpētes, pētījumu un atļauju vai licenču datus, ģeoloģiskās izpētes rezultātus, informāciju par līdzīgām ieguves atkritumu glabāšanas vietām, inerto atkritumu sarakstus vai piemērojamus

standartus par līdzīgiem materiāliem, ciktāl tie atbilst šo noteikumu 1.pielikumā sniegtajam ieguves atkritumu raksturojumam;

39.2. novērtē informācijas kvalitāti un atbilstību un nosaka iespējamo trūkstošo informāciju;

39.3. ja nav ieguves atkritumu raksturošanai nepieciešamās informācijas, saskaņā ar standartu LVS EN 14899:2006 "Atkritumu raksturošana. Atkritumu materiālu paraugu ņemšana. Pamatnoteikumi paraugu ņemšanas plāna izstrādei un izmantošanai" izstrādā paraugu ņemšanas plānu un ņem paraugus atbilstoši šim plānam. Paraugu ņemšanas plānu izstrādā, pamatojoties uz identificēto informāciju, ko uzskata par nepieciešamu, tai skaitā plānā iekļaujot:

39.3.1. datu vākšanas mērķi;

39.3.2. testēšanas programmu un prasības attiecībā uz paraugu ņemšanu;

39.3.3. paraugu ņemšanas vietu, arī paraugu ņemšanu no urbuma serdes, rakšanas virsmas, konveijera lentes, bērtnes, dīķa vai citas attiecīgas vietas;

39.3.4. procedūras un norādījumus attiecībā uz paraugu skaitu, lielumu, masu, aprakstu un darbību ar paraugiem;

39.4. novērtē ieguves atkritumu raksturošanas procesa rezultātus, kā arī paraugu ņemšanas rezultātu pareizību un kvalitāti. Ja nepieciešams, iegūst papildu informāciju. Galīgo rezultātu iekļauj ieguves atkritumu apsaimniekošanas plānā.

40. Apsaimniekotājs izstrādāto ieguves atkritumu apsaimniekošanas plāna projektu iesniedz apstiprināšanai Valsts vides dienestā. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas plāna projektu var iesniegt arī elektroniski atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu izstrādāšanu, noformēšanu, glabāšanu un apriņķi.

41. Valsts vides dienests izvērtē iesniegto ieguves atkritumu apsaimniekošanas plāna atbilstību šo noteikumu 36. un 37.punktā minētajām prasībām un mēneša laikā apstiprina ieguves atkritumu apsaimniekošanas plānu vai, ja plānā nav iekļauta šo noteikumu 36. un 37.punktā minētā informācija, pieprasa nepieciešamo papildu informāciju, norādot saprātīgu termiņu informācijas sniegšanai. Apsaimniekotājs papildu informāciju sniedz Valsts vides dienesta noteiktajā termiņā.

42. Valsts vides dienests kontrolē ieguves atkritumu apsaimniekošanas plāna īstenošanu atbilstoši ieguves atkritumu glabāšanas atļaujas (turpmāk – atļauja) nosacījumiem.

43. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas plānu apsaimniekotājs pārskata reizi piecos gados un izdara tajā grozījumus, ja būtiski mainās ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta darbība vai atkritumi, ko tajā glabā. 14 dienu laikā pēc grozījumu izdarīšanas plānā apsaimniekotājs par to rakstiski informē Valsts vides dienestu.

IV. Ieguves atkritumu glabāšanas atļaujas saņemšana

44. Pirms ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta darbības uzsākšanas vai 60 dienas pirms atļaujas derīguma termiņa beigām apsaimniekotājs iesniedz Valsts vides dienestā atbilstoši savai juridiskajai adresei iesniegumu ieguves atkritumu glabāšanas atļaujas saņemšanai (3.pielikums) (turpmāk – iesniegums).

45. Ja iesniegumā norādītā informācija ir nepilnīga, Valsts vides dienests piecu darbdienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas rakstiski informē iesniedzēju un norāda papildus iesniedzamo informāciju. Minēto informāciju var paziņot un iesniegt arī elektroniski, ja apsaimniekotājs to ir norādījis iesniegumā.

46. Valsts vides dienests elektroniski nosūta iesnieguma un tam pievienoto dokumentu kopijas vietējai pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā ir plānota ieguves atkritumu glabāšana. Ja pašvaldībai ir pamatoti iebildumi pret atļaujas izsniegšanu vai īpašas prasības atļaujas saturam, tā 14 dienu laikā pēc iesnieguma un tam

pievienoto dokumentu kopiju saņemšanas iesniedz priekšlikumus Valsts vides dienestā.

47. Valsts vides dienests izsniedz atļauju, ja:

47.1. atļaujas iesniegumā minētā informācija atbilst šo noteikumu prasībām;

47.2. ieguves atkritumu apsaimniekošanas plāns atbilst šo noteikumu 36. un 37.punktā minētajām prasībām un attiecīgajam reģionālajam atkritumu apsaimniekošanas plānam.

48. Atļaujas pielikumā norāda:

48.1. prasības tāda vides piesārņojuma samazināšanai, kurš rodas ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta darbības laikā;

48.2. prasības ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta darbībai;

48.3. pasākumus, lai novērstu negadījumu risku vai, ja tas nav iespējams, izvairītos no avārijām, bet avārijas gadījumā – samazinātu tās sekas;

48.4. prasības ieguves atkritumu apsaimniekošanas kontroles pasākumiem un vides stāvokļa monitoringam (4.pielikums);

48.5. nosacījumu par pienākumu sniegt informāciju par attiecīgajā atļaujā minēto ieguves atkritumu apsaimniekošanas darbībām atbilstoši vides aizsardzības institūciju, citu valsts institūciju, pašvaldību un sabiedrības pieprasījumam.

49. Valsts vides dienests 60 dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas izsniedz atļauju elektroniska dokumenta formā (5.pielikums) vai pieņem lēmumu par atteikumu izsniegt atļauju un paziņo to iesniedzējam dienesta tīmekļa vietnē, kā arī elektroniski vai pa pastu.

(Grozīts ar MK 27.08.2013. noteikumiem Nr.639)

50. Valsts vides dienests piecu darba dienu laikā pēc atļaujas izsniegšanas vai atļaujas anulēšanas savā tīmekļa vietnē publicē informāciju par izsniegtajām un anulētajām atļaujām.

51. Atļauju izsniedz uz pieciem gadiem vai uz īsāku termiņu, ja tāds ir norādīts iesniegumā.

52. Valsts vides dienests pārskata un maina atļaujas nosacījumus:

52.1. ja atļautā ieguves atkritumu apsaimniekošana rada paliekošus cilvēku veselības traucējumus vai pasliktina vides kvalitāti;

52.2. ja būtiski mainās ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta darbība vai atkritumi, ko tajā glabā;

52.3. pamatojoties uz apsaimniekotāja veiktā monitoringa rezultātiem vai Valsts vides dienesta veikto ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta pārbaužu rezultātiem;

52.4. ņemot vērā jaunāko informāciju par būtiskām izmaiņām labāko pieejamo metožu izmantošanā.

53. Valsts vides dienests anulē atļauju šādos gadījumos:

53.1. ja apsaimniekotājs neievēro prasības, kas noteiktas atļaujā un normatīvajos aktos, kuri regulē ieguves atkritumu apsaimniekošanu;

53.2. ja apsaimniekotājs ir sniedzis nepatiesu vai maldinošu informāciju;

53.3. ja apsaimniekotājs ir iesniedzis informāciju par komercdarbības izbeigšanu.

54. Atļaujās iekļauto informāciju statistikas vajadzībām Valsts vides dienests sniedz pēc attiecīgo institūciju rakstiska pieprasījuma, nepubliskojot komercnoslēpumus un informāciju par derīgo izrakteņu krājumu apjomu.

V. Sabiedrības līdzdalība

55. Septiņu dienu laikā pēc tam, kad Valsts vides dienestā iesniegts iesniegums jaunai darbībai, esošās darbības turpināšanai vai tiek mainīti atļaujas nosacījumi atbilstoši šo noteikumu 52.punktam, apsaimniekotājs nodrošina sabiedrības informēšanu šādā veidā:

55.1. publiski – nodrošinot iespēju saņemt informāciju apsaimniekotāja birojā vai vietējā pašvaldībā;

55.2. individuāli – nosūtot paziņojumus īpašniekiem (valdītājiem), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar pieteikto ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu vai atrodas tā tiešas ietekmes zonā;

55.3. apsaimniekotāja tīmekļa vietnē;

55.4. vietējā laikrakstā.

(Grozīts ar MK 27.08.2013. noteikumiem Nr.639)

56. Apsaimniekotājs rakstiski informē Valsts vides dienestu par veidu, kādā atbilstoši šo noteikumu 55.punktam ir informēta sabiedrība.

57. Valsts vides dienests savā tīmekļa vietnē ievieto šo noteikumu 58.punktā minēto informāciju.

58. Apsaimniekotājs šo noteikumu 55.punktā noteiktajā kārtībā informē sabiedrību par:

58.1. iesniegumu un tam pievienotajiem dokumentiem, kā arī ieguves atkritumu apsaimniekošanas plānu;

58.2. ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta pārrobežu ietekmi un sadarbību ar citām valstīm atbilstoši šo noteikumu X nodaļai;

58.3. Valsts vides dienesta adresi un tā iespējamo lēmumu būtību;

58.4. atļaujas piešķiršanas nosacījumiem (norādot detalizētu informāciju);

58.5. citiem sabiedrības informēšanas pasākumiem, kurus veicis apsaimniekotājs;

58.6. apsaimniekotāja adresi.

59. Sniedzot šo noteikumu 58.punktā minēto informāciju, apsaimniekotājs norāda datumu, līdz kuram saskaņā ar šo noteikumu 61.punktu sabiedrība var iesniegt Valsts vides dienestā rakstiskus priekšlikumus par šo noteikumu 58.punktā minēto informāciju, kā arī norāda tīmekļa vietni, kur sabiedrība var iepazīties ar šo noteikumu 58.punktā minēto informāciju.

60. Papildus šo noteikumu 58.punktā minētajai informācijai Valsts vides dienestā sabiedrībai ir pieejama arī informācija, ko var izmantot lēmuma pieņemšanā, bet kura kļuvusi pieejama tikai pēc sabiedrības informēšanas saskaņā ar šo noteikumu 56.punktu vai pēc sabiedriskās apspriešanas, kā arī informācija par sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtajiem ieteikumiem un ziņojumiem.

61. Sabiedrība 30 dienu laikā pēc šo noteikumu 58.punktā minētās informācijas paziņošanas var rakstiski iesniegt Valsts vides dienestā priekšlikumus vai viedokļus par atļaujas izsniegšanu vai tās nosacījumiem.

62. Valsts vides dienests informē apsaimniekotāju par saņemtajiem priekšlikumiem un viedokļiem un norāda termiņu, līdz kuram iesniedzams apsaimniekotāja skaidrojums par tiem.

63. Valsts vides dienests, izsniedzot atļauju vai pieņemot lēmumu par atteikumu izsniegt atļauju, izvērtē sabiedrības iesniegtos priekšlikumus un viedokļus. Par pieņemto lēmumu Valsts vides dienests sniedz informāciju sabiedrībai šo noteikumu 55.4.apakšpunktā noteiktajā kārtībā, norādot lēmuma saturu, iemeslus un apsvērumus, kas ir lēmuma pamatā, kā arī pievienojot atļaujas kopiju.

VI. Negadījumu novēršana un informācijas sniegšana

64. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas A kategorijas objekta apsaimniekotājs nodrošina negadījumu radīto apdraudējumu uzskaiti, kā arī ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu projektēšanas, ierīkošanas, darbības, slēgšanas laikā un laikā pēc ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta slēgšanas veic nepieciešamos pasākumus, lai novērstu negadījumus un mazinātu to nelabvēlīgo ietekmi uz cilvēku veselību un vidi (tai skaitā pārrobežu ietekmi).

65. Apsaimniekotājs pirms A kategorijas ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta darbības uzsākšanas (ja attiecīgais objekts atbilstoši Civilās aizsardzības likumam uzskatāms par paaugstinātas bīstamības objektu) izstrādā un apstiprina civilās aizsardzības plānu atbilstoši normatīvajiem aktiem par civilās aizsardzības plāna izstrādāšanu un apstiprināšanu, ciktāl tie nav pretrunā ar šiem noteikumiem, kā arī atbilstoši normatīvajiem aktiem par civilo aizsardzību norīko amatpersonu, kura ir atbildīga par civilās aizsardzības plāna ieviešanu un periodisku pārskatīšanu.

(Grozīts ar MK 18.03.2014. noteikumiem Nr.146)

65.¹ Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests sadarbībā ar Valsts vides dienestu, pieaicinot (ja nepieciešams) citu valsts institūciju pārstāvjus un ekspertus, izstrādā ārpusobjekta civilās aizsardzības plānu. Ārpusobjekta civilās aizsardzības plānā paredz pasākumus, kas jāveic ārpus ieguves atkritumu apsaimniekošanas A kategorijas objekta, ja noticis negadījums.

(MK 27.08.2013. noteikumu Nr.639 redakcijā)

65.² Ārpusobjekta civilās aizsardzības plānā:

65.² 1. norāda kārtību, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, pašvaldība un citas atbildīgās institūcijas saņem brīdinājumu vai informāciju par negadījumu, kā arī brīdina par negadījumu vai sniedz par to informāciju;

65.² 2. norāda trauksmes izziņošanas kārtību un avārijas vai operatīvo dienestu izsaukšanas kārtību;

65.² 3. raksturo reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamajos pasākumos un nosaka kārtību, kādā veicama negadījuma bīstamības un seku ierobežošana un samazināšana ārpus objekta teritorijas;

65.² 4. norāda valsts institūcijas, pašvaldību dienestus vai citus avārijas vai operatīvos dienestus un iesaistītos komersantus, kas piedalās ārpusobjekta civilās aizsardzības plāna īstenošanā, un to funkcijas;

65.² 5. nosaka kārtību, kādā objekta darbinieki sniedz palīdzību Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam vai citām valsts vai pašvaldības institūcijām reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšanai ārpus objekta teritorijas;

65.² 6. nosaka kārtību, kādā brīdināmi iedzīvotāji par draudiem un sniedzama informācija par rīcību, ja noticis negadījums, un veicamajiem aizsardzības pasākumiem;

65.² 7. norāda iespējamo laiku, kādā pēc informācijas saņemšanas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests un citi avārijas dienesti var ierasties negadījuma vietā.

(MK 27.08.2013. noteikumu Nr.639 redakcijā)

65.³ Apsaimniekotājs Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam sniedz visu ārpusobjekta civilās aizsardzības plāna izstrādāšanai nepieciešamo informāciju.

(MK 27.08.2013. noteikumu Nr.639 redakcijā)

66. Šo noteikumu 65.punktā minētajā civilās aizsardzības plānā un šo noteikumu 65.¹ punktā minētajā ārpusobjekta civilās aizsardzības plānā nosaka šādus mērķus:

66.1. ierobežot un kontrolēt negadījumus un citas avārijas, lai mazinātu to sekas, īpaši kaitējumu cilvēku veselībai un videi;

66.2. īstenot pasākumus, lai nepieļautu negadījumus un citas avārijas, kā arī šādu negadījumu iespējamo sekas ietekmi uz cilvēku veselību un vidi;

66.3. nodrošināt informācijas pieejamību sabiedrībai un atbildīgajiem dienestiem vai iestādēm vietējā pašvaldībā, kuras administratīvajā teritorijā atrodas ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekts;

66.4. nodrošināt vides sanāciju, atjaunošanu un attīrīšanu pēc negadījuma.

(Grozīts ar MK 27.08.2013. noteikumiem Nr.639)

66.¹ Apsaimniekotājs izveido drošības sistēmu, kas nodrošina:

66.¹ 1. galveno apdraudējumu noteikšanu un novērtējumu – tādu procedūru izstrādi un īstenošanu, lai varētu regulāri konstatēt galvenos apdraudējumus, ko rada normālas un anormālas darbības, un novērtēt, kādas ir iespējas tiem notikt un cik nopietni tie var būt;

66.¹ 2. darbības kontroli – procedūru un instrukciju izstrādi par rūpnīcas uzturēšanu, procesiem, iekārtām un darbības pagaidu pārtraukumiem;

66.¹ 3. pārmaiņu pārvaldību – tādu procedūru izstrādi un īstenošanu, lai plānotu ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu pārveidošanu vai darbības pagaidu pārtraukumus;

66.¹ 4. darbības monitoringu – tādu procedūru izstrādi un īstenošanu, lai varētu vērtēt atbilstību mērķiem, kas ietverti apsaimniekotāja izstrādātajā civilās aizsardzības plānā, kā arī izmeklēšanas mehānismu un korekcijas darbību noteikšanu, ja tiek konstatēta neatbilstība attiecīgajiem mērķiem. Minētajām procedūrām jāaptver apsaimniekotāja ziņošanas sistēma par notikušiem vai gandrīz notikušiem negadījumiem, jo īpaši tādiem, kas attiecas uz aizsardzības pasākumu neefektivitāti, to izmeklēšanu un turpmākiem pasākumiem, pamatojoties uz gūto pieredzi.

(MK 27.08.2013. noteikumu Nr.639 redakcijā)

67. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, ievietojot savā tīmekļa vietnē paziņojumu, informē fiziskās un juridiskās personas, kuras šo noteikumu 65. punktā un 65.¹ punktā minētie plāni ietekmē vai var ietekmēt vai kuras ir ieinteresētas lēmumu pieņemšanā (turpmāk – ieinteresētā sabiedrība), par izstrādāto civilās aizsardzības plāna projektu, ārpusobjekta civilās aizsardzības plāna projektu vai grozījumiem ārpusobjekta civilās aizsardzības plānā. Paziņojumā norāda šo noteikumu 68. punktā minēto informāciju, kā arī to, ka ieinteresētajai sabiedrībai ir tiesības 30 dienu laikā no informācijas publicēšanas dienas iesniegt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā atsauksmes vai jautājumus.

(MK 18.03.2014. noteikumu Nr.146 redakcijā)

67.¹ Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests izvērtē atsauksmes vai jautājumus un, cik iespējams, ņem vērā, saskaņojot objekta civilās aizsardzības plānu vai apstiprinot ārpusobjekta civilās aizsardzības plānu.

(MK 18.03.2014. noteikumu Nr.146 redakcijā)

68. Ieinteresētajai sabiedrībai sniedz šādu informāciju:

- 68.1. apsaimniekotājs (fiziskai personai – vārds un uzvārds, komersantam – firma) un ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta adrese;
- 68.2. informācijas sniedzēja vārds, uzvārds un amats;
- 68.3. normatīvie akti, kuri attiecas uz ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu;
- 68.4. ieguves atkritumu apsaimniekošanas atļaujas izsniegšanas datums un numurs;
- 68.5. civilās aizsardzības plāna un ārpusobjekta civilās aizsardzības plāna izstrādes gaita un apstiprināšana;
- 68.6. nepārprotams un vienkārši izklāstīts skaidrojums par to, kāda darbība vai darbības ir veiktas attiecīgajā ieguves atkritumu glabāšanas vietā;
- 68.7. sadzīvē lietotie to vielu un savienojumu nosaukumi vai apzīmējumi (arī šo vielu un savienojumu īpašības), kuri ir ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā, kā arī ieguves atkritumos un kuri var izraisīt negadījumus un rada draudus cilvēkiem un videi;
- 68.8. iespējamo negadījumu radīto apdraudējumu būtība, arī to iespējamā ietekme uz iedzīvotājiem un vidi;
- 68.9. kārtība, kādā iedzīvotājus brīdina un informē par negadījumu ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā;
- 68.10. par iedzīvotāju rīcību, ja noticis negadījums;
- 68.11. par apsaimniekotāja veiktajiem negadījumu novēršanas un to seku mazināšanas pasākumiem ieguves atkritumu glabāšanas vietā sadarbībā ar avārijas dienestiem;
- 68.12. par sadarbību ar avārijas dienestiem un šo dienestu norādījumu un prasību izpildi, ja noticis negadījums;
- 68.13. par papildu informācijas avotiem, ievērojot Informācijas atklātības likumā noteiktās prasības.
(Grozīts ar MK 27.08.2013. noteikumiem Nr.639)

69. Apsaimniekotājs šo noteikumu 68. punktā minēto informāciju bez maksas elektroniski iesniedz Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā, kā arī ievieto to savā tīmekļa vietnē. Reizi trijos gados apsaimniekotājs informāciju pārskata, izdara tajā nepieciešamos grozījumus un aktualizēto informāciju elektroniski iesniedz Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā ievietošanai tīmekļa vietnē, kā arī ievieto to savā tīmekļa vietnē.
(MK 18.03.2014. noteikumu Nr.146 redakcijā)

70. Ja noticis negadījums, apsaimniekotājs nekavējoties informē Valsts vides dienestu, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un vietējo pašvaldību, kuras administratīvajā teritorijā atrodas ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekts, un sniedz visu nepieciešamo informāciju par negadījumu, palīdzot mazināt tā ietekmi uz cilvēku veselību un novērtēt un mazināt videi nodarīto kaitējumu faktisko vai potenciālo apjomu.
(Grozīts ar MK 04.10.2011. noteikumiem Nr.755)

VII. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu ierīkošana un apsaimniekošana

71. Ja ieguves atkritumus ievieto atpakaļ izraktajās tilpēs, lai veiktu sanāciju vai būvniecību, apsaimniekotājs:
- 71.1. nodrošina ieguves atkritumu objekta atbilstību šo noteikumu 72. un 73.punktā minētajām prasībām;
- 71.2. nodrošina augsnes, virszemes vai pazemes ūdeņu piesārņošanas novēršanu atbilstoši šo noteikumu 76., 78. un 80.punktam;
- 71.3. veic ieguves atkritumu un rakto tilpju monitoringu atbilstoši šo noteikumu 84. un 85.punktam.

72. Valsts vides dienests pārliecinās, ka apsaimniekotājs, ierīkojot jaunu ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu vai pārveidojot esošu ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu:

72.1. nodrošina ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta izvietošanu piemērotā vietā saskaņā ar teritorijas plānojumu:

72.1.1. ņem vērā īpaši aizsargājamās dabas teritorijas statusu, ģeoloģiskos, hidroloģiskos, hidroģeoloģiskos, seismiskos un ģeotehniskos faktorus;

72.1.2. projektē un ierīko ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu tā, lai atbilstoši normatīvajiem aktiem par virszemes un pazemes ūdens kvalitāti un citiem normatīvajiem aktiem īstermiņā un ilgtermiņā novērstu augsnes, gaisa, virszemes vai pazemes ūdeņu piesārņojumu;

72.1.3. veic piesārņotā ūdens un infiltrāta savākšanu atbilstoši atļaujas nosacījumiem;

72.1.4. samazina ūdens vai vēja izraisīto eroziju, ciktāl to pieļauj tehniskās iespējas un ekonomiskais pamatojums;

72.2. nodrošina ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta ierīkošanu, pārvaldību un uzturēšanu atbilstoši tā stabilitātei, kā arī novēršot augsnes, gaisa, virszemes vai pazemes ūdeņu piesārņojumu un neradot kaitējumu ainavai;

72.3. nodrošina, lai apsaimniekotāja norīkotā atbildīgā persona (persona, kurai ir tehniskas zināšanas un pieredze atkritumu apsaimniekošanā) regulāri pārrauga un pārbauda ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu un rīkojas atbilstoši šo noteikumu prasībām, ja monitoringa un pārbaužu rezultāti liecina par ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta nestabilitāti vai ūdens vai augsnes piesārņojumu;

72.4. veic pasākumus zemes sanācijai un ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta slēgšanai;

72.5. veic pasākumus ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta apsaimniekošanai pēc tā slēgšanas;

72.6. nodrošina, ka apsaimniekotāja norīkotā atbildīgā persona ir tehniski kompetenta (kompetenci apliecina attiecīgi dokumenti), kā arī nodrošina ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā nodarbinātajiem apmācību ieguves atkritumu apsaimniekošanas jautājumos.

73. Šo noteikumu 72.3.apakšpunktā minēto monitoringa un pārbaužu dokumentāciju un atļaujas dokumentāciju apsaimniekotājs glabā pietiekami ilgu laiku, lai nodrošinātu informācijas nodošanu, ja mainās apsaimniekotājs.

74. Pēc negadījuma apsaimniekotājs nekavējoties informē Valsts vides dienestu, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un vietējo pašvaldību, kuras administratīvajā teritorijā atrodas attiecīgais ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekts, par visiem notikumiem un traucējumiem, kas var iespaidot ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta stabilitāti un tā radīto ietekmi uz vidi, ņemot vērā ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta kontroles un monitoringa procedūrās konstatētos trūkumus. Apsaimniekotājs īsteno civilās aizsardzības plānā noteiktos pasākumus, ievēro dienestu norādes par negadījuma seku novēršanas pasākumu veikšanu, kā arī sedz ar pasākumu veikšanu saistītās izmaksas.

75. Apsaimniekotājs katru gadu līdz 1.martam iesniedz Valsts vides dienestā pārskatu par monitoringa rezultātiem iepriekšējā kalendāra gadā.

76. Lai novērstu virszemes un pazemes ūdeņu stāvokļa pasliktināšanos, apsaimniekotājs veic šādus pasākumus:

76.1. novērtē iespēju, vai no ieguves atkritumiem, ko glabā ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā, tā darbības laikā un pēc tā slēgšanas var rasties infiltrāts (arī piesārņojuma saturu infiltrātā), un nosaka ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta ūdens bilanci;

76.2. novērš vai mazina infiltrāta rašanos un virszemes vai pazemes ūdeņu un augsnes piesārņošanu ar ieguves atkritumiem;

76.3. uzkrāj un apstrādā ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā piesārņoto ūdeni un infiltrātu atbilstoši normatīvajiem aktiem par ūdens resursu lietošanu, lai to varētu izvadīt vidē.
(Grozīts ar MK 27.08.2013. noteikumiem Nr.639)

77. Apsaimniekotājs veic pasākumus, lai novērstu vai mazinātu putekļu un gāzu emisijas.

78. Šo noteikumu 76.2. un 76.3.apakšpunktā minētās prasības nepiemēro, ja konstatē, ka ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekts nerada apdraudējumu augsnei un virszemes vai pazemes ūdeņiem, un Valsts vides dienests pieņem lēmumu, ka infiltrāts nav jāsavāc un jāapstrādā.

79. Ieguves atkritumus neatkarīgi no tā, vai tie ir cieti, pusšķidri vai šķidri, var glabāt ūdens objektā, kas nav izbūvēts ieguves atkritumu glabāšanai, ja apsaimniekotājs ievēro prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos par ūdens apsaimniekošanu.

80. Ievieojot ieguves atkritumus atpakaļ izraktajās tilpēs, apsaimniekotājs veic pasākumus, lai novērstu vai mazinātu ūdens un augsnes piesārņojumu atbilstoši normatīvajiem aktiem par ūdens aizsardzību, un 14 dienu laikā pēc attiecīgo pasākumu veikšanas rakstiski informē par to Valsts vides dienestu.

81. Apsaimniekotājs, ņemot vērā apstākļus ieguves atkritumu glabāšanas vietā un izmantojot labākās pieejamās metodes, samazina vāju skābju iedarbībā sadalāmā cianīda koncentrāciju līdz zemākajam iespējamam līmenim un nodrošina, ka vāju skābju iedarbībā sadalāmā cianīda koncentrācija nepārsniedz 10 mg/kg. Pēc Valsts vides dienesta pieprasījuma apsaimniekotājs, izmantojot riska novērtējumu, kurā ņem vērā konkrētās ieguves atkritumu glabāšanas vietas apstākļus, pierāda, ka koncentrācijas robežlielumi nav jāpazemina vēl vairāk.
(Grozīts ar MK 04.10.2011. noteikumiem Nr.755)

VIII. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu slēgšana un apsaimniekošana pēc slēgšanas

82. Apsaimniekotājs slēdz attiecīgo objektu, ja ir iestājies viens no šādiem nosacījumiem:

82.1. to paredz ieguves atkritumu apsaimniekošanas atļaujas nosacījumi;

82.2. Valsts vides dienests ir pieņēmis lēmumu, pamatojoties uz apsaimniekotāja rakstisku lūgumu;

82.3. Valsts vides dienests ir pieņēmis lēmumu pēc savas iniciatīvas.

83. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu uzskata par slēgtu pēc tam, kad Valsts vides dienests ir veicis pēdējās pārbaudes slēgtajā objektā, izvērtējis apsaimniekotāja sniegtos ziņojumus un informāciju par objekta skartās zemes sanācību, kā arī ir stājies spēkā Valsts vides dienesta lēmums par ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta slēgšanu.

84. Pēc ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta slēgšanas apsaimniekotājs nodrošina ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta uzturēšanu, monitoringu, pārbaudes un uzlabošanas pasākumus līdz Valsts vides dienesta lēmumā noteiktā termiņa beigām, ņemot vērā ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta radītos draudus videi un cilvēku veselībai un tā pastāvēšanas ilgumu, izņemot gadījumu, ja Valsts vides dienests pieņem lēmumu pārņemt minētos apsaimniekotāja pienākumus.

85. Apsaimniekotājs pēc ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta slēgšanas pārbauda attiecīgā objekta fizikālo un ķīmisko stabilitāti un samazina tā nelabvēlīgo ietekmi uz vidi (īpaši uz virszemes un pazemes ūdeņiem), nodrošinot, ka:

85.1. ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā esošās būves tiek uzraudzītas un uzturētas un kontrolaparāti un mēraparāti vienmēr ir gatavi lietošanai;

85.2. pārplūdes un noteces kanāli ir tīri un nav aizdambēti.

86. Pēc ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta slēgšanas apsaimniekotājs nekavējoties informē Valsts vides dienestu, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un vietējo pašvaldību, kuras administratīvajā teritorijā atrodas attiecīgais objekts, par visiem notikumiem vai starpgadījumiem, kas ietekmē vai var ietekmēt slēgtā ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta stabilitāti un jebkādu tā nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, pamatojoties uz ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā veiktajiem kontroles un monitoringa pasākumiem. Apsaimniekotājs īsteno civilās aizsardzības plānā noteiktos pasākumus un ievēro visas dienestu norādes par to veikšanu, kā arī sedz visas ar pasākumu veikšanu saistītās izmaksas.

(Grozīts ar MK 27.08.2013. noteikumiem Nr. 639)

87. Valsts vides dienesta lēmumā noteiktajos gadījumos un termiņā apsaimniekotājs ziņo Valsts vides dienestam par monitoringa rezultātiem pēc ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta slēgšanas.

88. Vismaz reizi gadā Valsts vides dienests pārbauda ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta (tai skaitā slēgtā ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta) darbības atbilstību šo noteikumu IV nodaļā minētajām prasībām un attiecīgajiem atļaujas nosacījumiem, kā arī pārbauda, vai apsaimniekotājs glabā šo noteikumu 73.punktā minētos dokumentus.

89. Valsts vides dienests rakstiski informē valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (turpmāk – centrs) par pieņemtajiem lēmumiem attiecībā uz tādu ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu (arī pamestu ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu) slēgšanu, kuri rada būtisku ietekmi uz vidi vai kuri var radīt draudus cilvēku veselībai vai videi. Centrs sagatavo un līdz 2012.gada 1.maijam ievieto centra tīmekļa vietnē, kā arī regulāri aktualizē tādu slēgtu ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu (arī pamestu ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektu) sarakstu, kuri rada būtisku ietekmi uz vidi vai kuri var radīt draudus cilvēku veselībai vai videi.

IX. Finansiālās garantijas

90. Pirms uzsākt darbības, kas saistītas ar ieguves atkritumu uzkrāšanu vai apglabāšanu ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā, apsaimniekotājs iesniedz Valsts vides dienestā tādu dokumentu kopijas (dokumenta oriģinālu uzrāda pēc Valsts vides dienesta pieprasījuma), kuri apliecina finansiālās garantijas esību finansiāla nodrošinājuma, drošības naudas, saistību izpildes apdrošināšanas polises vai kredītiestādes galvojuma veidā.

91. Šo noteikumu 90.punktā minētā finansiālā garantija nodrošina:

91.1. to prasību izpildi, kas paredzētas saskaņā ar šiem noteikumiem izsniegtajā atļaujā (arī prasību izpildi par ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta apsaimniekošanu pēc tā slēgšanas);

91.2. jebkurā laikā pieejamu finansējumu ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta skartās zemes sanācijai atbilstoši ieguves atkritumu apsaimniekošanas plānam un šajos noteikumos noteiktajā kārtībā izsniegtajai atļaujai.

92. Lēmumu par šo noteikumu 90.punktā minētās finansiālās garantijas apmēru nosaka Valsts vides dienests, ņemot vērā:

92.1. ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta paredzamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, tā kategoriju, ieguves atkritumu veidu un raksturojumu, sanētās zemes un ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta turpmāko lietojumu;

92.2. veicamo sanācijas darbu atbilstību normatīvajiem aktiem par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas;

92.3. normatīvos aktus vides aizsardzības jomā, arī ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta fizisko

stabilitāti, obligātos augsnes un ūdens resursu kvalitātes normatīvus, kā arī piesārņojošo vielu maksimālo izdalīšanās ātrumu;

92.4. pasākumus, kas vērsti uz ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta stabilitātes nodrošināšanu, ierobežojot kaitējumu videi;

92.5. pasākumus, kas nepieciešami, lai sasniegtu ieguves atkritumu apsaimniekošanas plānā noteiktos mērķus ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta slēgšanas laikā un pēc tā slēgšanas, arī zemes sanāciju, ja nepieciešams, attīrīšanu un monitoringu pēc objekta slēgšanas, kā arī pasākumus bioloģiskās daudzveidības atjaunošanai;

92.6. novērtēto kaitīgās ietekmes ilgumu un nepieciešamos šīs ietekmes mazināšanas pasākumus;

92.7. novērtējumu par izmaksām, kas saistītas ar sanāciju, ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta slēgšanu un pasākumu īstenošanu pēc objekta slēgšanas, arī iespējamo piesārņojuma monitoringu pēc objekta slēgšanas vai attīrīšanu no piesārņojošām vielām.

93. Neatkarīgs eksperts ar atbilstošu kvalifikāciju veic šo noteikumu 92.7.apakšpunktā minēto novērtējumu, ņemot vērā neplānotas vai priekšlaicīgas ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta slēgšanas iespējamību.

94. Valsts vides dienests periodiski pārskata finansiālās garantijas apmēru, ņemot vērā plānotos ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta skartās zemes sanācijas darbus atbilstoši ieguves atkritumu apsaimniekošanas plānam un atļaujas nosacījumiem, kā arī gadījumā, ja mainās atļaujas nosacījumi.

95. Ja Valsts vides dienests piekrīt ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta slēgšanai saskaņā ar šo noteikumu 83.punktu, tas izsniedz apsaimniekotājam rakstisku paziņojumu, kas apsaimniekotāju atbrīvo no šo noteikumu 90.punktā minētā garantijas pienākuma (izņemot šo noteikumu 84.punktā minētās pēcslēgšanas saistības).

X. Pārrobežu ietekme

96. Ja Latvijas teritorijā esošs A kategorijas ieguves atkritumu objekts var būtiski nelabvēlīgi ietekmēt vidi citā Eiropas Savienības dalībvalstī un šādi radīt draudus cilvēku veselībai, kā arī pēc citas Eiropas Savienības dalībvalsts rakstiska lūguma Valsts vides dienests šai dalībvalstij (un vienlaikus arī Latvijas iedzīvotājiem) sniedz šo noteikumu IV nodaļā minēto informāciju. Informācijas sagatavošanu attiecīgajā valodā nodrošina apsaimniekotājs. Minētā informācija noder par pamatu visām apspriedēm, kas nepieciešamas dalībvalstu divpusējās attiecībās, ievērojot savstarpējības un līdztiesības principus.

(Grozīts ar MK 27.08.2013. noteikumiem Nr.639)

97. Šo noteikumu 96.punktā minētajā gadījumā Valsts vides dienests nodrošina, ka atļaujas iesniegums saskaņā ar šo noteikumu V nodaļu ir pieejams pietiekami ilgu laiku, lai tās Eiropas Savienības dalībvalsts ieinteresētā sabiedrība, kuru varētu ietekmēt ieguves atkritumu objekts, varētu paust viedokli par attiecīgo objektu, pirms Valsts vides dienests pieņem lēmumu.

98. Ja noticis negadījums šo noteikumu 96.punktā minētajā ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā, Valsts vides dienests nekavējoties nosūta šo noteikumu 70.punktā minēto informāciju attiecīgajai Eiropas Savienības dalībvalstij, lai palīdzētu mazināt kaitējumu, ko negadījums nodara cilvēku veselībai, kā arī novērtēt un mazināt videi nodarīto kaitējumu faktisko vai potenciālo apjomu.

(Grozīts ar MK 04.10.2011. noteikumiem Nr.755)

XI. Noslēguma jautājumi

99. Ja ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektam izsniegta atļauja vai tas jau darbojas 2008.gada 1.maijā, tā atbilstību šo noteikumu prasībām (izņemot šo noteikumu IX nodaļu) nodrošina ar 2012.gada 1.maiju. Šo noteikumu IX

nodaļa stājas spēkā 2014.gada 1.maijā.
(MK 04.10.2011. noteikumu Nr.755 redakcijā)

100. Šie noteikumi neattiecas uz ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektiem, kas ir slēgti līdz 2008.gada 1.maijam.

101. Šo noteikumu III un IV nodaļā, 65., 67. un 70.punktā, V nodaļā, 82.punktā un IX nodaļā minētos nosacījumus nepiemēro ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektiem, kuri vienlaikus atbilst šādām prasībām:

101.1. tie ir beiguši pieņemt ieguves atkritumus pirms 2006.gada 1.maija;

101.2. 2008.gada 1.maijā ir pabeigti to slēgšanas un sanācijas pasākumi;

101.3. tie tika slēgti līdz 2010.gada 31.decembrim.

102. Šo noteikumu 101.punktā minētos ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektus apsaimnieko, ievērojot šajos noteikumos un normatīvajos aktos par ūdens aizsardzību noteiktās prasības.

103. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2008.gada 19.maija noteikumus Nr.354 "Derīgo izrakteņu ieguves atkritumu apsaimniekošanas kārtība" (Latvijas Vēstnesis, 2008, 90.nr.; 2009, 184.nr.).

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 15.marta Direktīvas 2006/21/EK par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanu un par grozījumiem Direktīvā 2004/35/EK.

Ministru prezidents V.Dombrovskis

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra vietā – satiksmes ministrs U.Augulis

1.pielikums
Ministru kabineta
2011.gada 21.jūnija noteikumiem Nr.470

Ieguves atkritumu raksturojums

(Pielikums grozīts ar MK 27.08.2013. noteikumiem Nr.639)

I. Vispārīgā informācija

1. Vispārīgā informācija par derīgo izrakteņu ieguvi un šo darbību mērķi:

1.1. informācija par ģeoloģisko izpēti, derīgo izrakteņu ieguvi vai pārstrādi;

1.2. derīgo izrakteņu ieguves paņēmieni apraksts;

1.3. plānotā produkta raksturojums.

II. Izmantojamās atradnes ģeoloģiskais apraksts

2. Nosaka ieguves un apstrādes rezultātā atsedzamās ieguves atkritumu vienības, sniedzot atbilstošu informāciju:

2.1. par ietverošo iežu veidu, to ķīmisko un mineraloģisko sastāvu, arī mineralizēto iežu un tukšo iežu hidrotermiskajām izmaiņām;

2.2. derīgo izrakteņu iegulas raksturojumu, arī mineralizēto iežu vai minerālus saturošo iežu raksturojumu;

2.3. par minerālu veidiem, to ķīmisko un mineraloģisko sastāvu, arī par to fizikālajām īpašībām, piemēram,

blīvumu, porainību, frakciju sadalījumu, ūdens saturu, par iegūtajiem minerāliem, minerālu piejaukumiem, minerāliem, kas pārveidojušies hidrotermiskās ietekmes rezultātā;

2.4. par atradnes formu un lielumu;

2.5. par dēdēšanu un supergēnajām izmaiņām no ģeokīmiskā un mineraloģiskā viedokļa.

III. Ieguves atkritumi un plānotās darbības

3. Sniegt aprakstu par visiem ieguves atkritumu veidiem, kas rodas katrā ģeoloģiskās izpētes, ieguves un apstrādes stadijā, arī par norakto segkārtu, iežu pārpalikumiem un sārņiem, sniedzot informāciju par šādiem elementiem:

3.1. ieguves atkritumu izcelsme ieguves vietā un process, kurā rodas šie atkritumi, piemēram, ģeoloģiskā izpēte, ieguve, drupināšana vai bagātināšana;

3.2. ieguves atkritumu daudzums;

3.3. ieguves atkritumu transportēšanas sistēmas apraksts;

3.4. apstrādē izmantojamo ķīmisko vielu un to stabilitātes apraksts;

3.5. ieguves atkritumu klasifikācija saskaņā ar normatīvajiem aktiem par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kas atkritumus padara bīstamus;

3.6. plānotā ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta veids, ieguves atkritumu iedarbības galīgais veids un ieguves atkritumu glabāšanas paņēmieni ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā.

IV. Ieguves atkritumu ģeotehniskais stāvoklis

4. Ņemot vērā ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta veidu, nosaka atbilstošus parametrus, lai novērtētu ieguves atkritumiem raksturīgās fizikālās īpašības. Attiecīgie parametri, kas jāņem vērā, ir šādi: granulometriskais sastāvs, plastiskums, blīvums un ūdens saturs, sablīvēšanās pakāpe, bīdes stiprība un berzes leņķis, caurlaidība un porainības koeficients, saspiežamība un konsolidācija.

V. Ieguves atkritumu ģeokīmiskais raksturojums un stāvoklis

5. Norāda ieguves atkritumu ķīmiskos un mineraloģiskos raksturlielumus, kā arī jebkādas ieguves atkritumos saglabājušās piedevas vai atliekas. Noteces ķīmiskā sastāva prognoze laikā katram ieguves atkritumu veidam, ņemot vērā plānotās darbības, jo īpaši:

5.1. metālu, skābekli saturošu anjonu un sāļu izskalojamības novērtējums laikā, ko nosaka ar vienu vai vairākām šādām metodēm:

5.1.1. izskalošanās tests atkarībā no pH;

5.1.2. caurlaidības spējas tests;

5.1.3. laikatkarīgā izdalīšanās;

5.1.4. cita piemērota testēšanas metode;

5.2. sulfīdus saturošiem ieguves atkritumiem veic statiskos vai kinētiskos testus, lai noteiktu skābo iežu noteci un metālu izskalošanos laikā

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra vietā – satiksmes ministrs U. Augulis

2. pielikums
Ministru kabineta
2011. gada 21. jūnija noteikumiem Nr. 470

Aprēķina formulas vidēji gadā sārņu dīķī novadītā ūdens daudzuma pieaugumam un maksimālās koncentrācijas aprēķināšanai ūdens fāzē

1. Vidēji gadā sārņu dīķī novadītā ūdens daudzuma pieaugumu ΔQ aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$\Delta Q_i = (\Delta M_i / D) \times P, \text{ kur}$$

ΔQi – sārņu dīķī novadītā ūdens daudzuma pieaugums ($m^3/gadā$) "i" gada laikā;

ΔMi – dīķī novadītās sārņu masas daudzums (tonnas sausas/gadā) "i" gada laikā;

D – noglabāto sārņu sausās masas vidējais blīvums (t/m^3);

P – nogulsņējušos sārņu vidējā porainība (m^3/m^3), noteikta kā poru tilpuma attiecība pret nogulsņējušos sārņu kopējo tilpumu.

Ja nav pieejami precīzi dati, sausās masas blīvumam par standartvērtību izmanto $1,4 t/m^3$ un porainībai $0,5 m^3/m^3$.

2. Maksimālo koncentrāciju ūdens fāzē (C max) aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$C \max = Si/\Delta Qi, \text{ kur}$$

Si – katras identificētās vielas un preparāta masa gadā, kas novadīta dīķī "i" gada laikā.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra vietā – satiksmes ministrs U.Augulis

3.pielikums
Ministru kabineta
2011.gada 21.jūnija noteikumiem Nr.470

lesniegums ieguves atkritumu glabāšanas atļaujas saņemšanai

1. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta apsaimniekotājs

(komersanta (vai citas personas) firma (nosaukums))

(reģistrācijas numurs Uzņēmumu reģistrā)

(juridiskā adrese)

Vadītājs _____

(vārds, uzvārds)

Turpmākajai saziņai izmantot (atzīmēt vēlamāko):

juridisko adresi

e-pasta adresi (norādīt) _____

tālruni (norādīt numuru) _____

faksu (norādīt numuru) _____

2. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta adrese (arī visas alternatīvo vietu adreses)

3. Derīgo izrakteņu ieguves licence (ja ir) Nr. _____, izsniegta _____ .gada _____ .

4. Zemes kadastra numurs _____

5. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta raksturojums:

5.1. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta ierīkošana sāka _____ gadā;

5.2. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta ietilpība – _____ m³;

5.3. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta paredzētais darbības ilgums – _____ gadi;

5.4. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta paredzētais darbības ilgums pēc Ieguves atkritumu glabāšanas atļaujas saņemšanas – _____ gadi.

6. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā apglabāto atkritumu veidi pirms Ieguves atkritumu glabāšanas atļaujas saņemšanas

7. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā glabāto atkritumu daudzums pirms Ieguves atkritumu glabāšanas atļaujas saņemšanas (m³)

8. Lūdzu izsniegt atļauju šādu Ieguves atkritumu glabāšanai Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā laikposmā no _____ gada _____ līdz _____ gada _____:

Nr. p.k.	Gads vai cits laikposms	Ieguves atkritumu veids	Ieguves atkritumu daudzums (m ³ /gadā, norādīt katram atkritumu veidam)

Pielikumā:

1. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta zemes robežu plāns uz ___ l.p.

2. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā izmantojamās tehnikas saraksts uz _____ l.p.

3. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas plāns uz ___ l.p.

4. Dokuments (kopija), kas apliecina finansiālās garantijas esību finansiāla nodrošinājuma, drošības naudas, saistību izpildes apdrošināšanas polises vai kredītiestādes galvojuma veidā, uz _____ l.p.

5. Ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojuma vai tehnisko noteikumu kopija uz _____ l.p.

Apliecinu, ka ziņojumā norādītā informācija ir pilnīga un patiesa.

Datums¹ _____

Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta apsaimniekotājs vai tā pārstāvis²:

vārds, uzvārds _____

personas kods _____

amats vai pilnvaras numurs un izsniegšanas datums _____

paraksts¹ _____

Z.v.¹

Piezīmes.

¹ Dokumenta rekvizītus "paraksts", "datums" un "zīmoga vieta" neaizpilda, ja elektroniskais dokuments ir

sagatavots atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu.

² Iesniegumu paraksta persona, kurai šādas tiesības ir atbilstoši komercsabiedrības dibināšanas dokumentiem vai saskaņā ar attiecīgu pilnvaru. Minētā persona uzrāda dokumentu, kas apliecina tās pārstāvības tiesības, vai attiecīgu pilnvarojumu.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra vietā – satiksmes ministrs U.Augulis

4.pielikums
Ministru kabineta
2011.gada 21.jūnija noteikumiem Nr.470

Vides stāvokļa monitoringa parametri ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā un tā apkārtnē

Nr. p.k.	Monitoringa un kontroles parametri	Monitoringa un kontroles biežums	
		darbības laikā	pēc slēgšanas
1.	Infiltrāts ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektā:		
1.1.	daudzums	2 reizes gadā	2 reizes gadā
1.2.	ķīmiskais sastāvs ¹	2 reizes gadā	2 reizes gadā
2.	Virszemes ūdeņu ķīmiskais sastāvs ¹	2 reizes gadā	2 reizes gadā
3.	Ieguves atkritumu glabāšanas vietas neaizpildītais tilpums ²	reizi gadā	–
4.	Pazemes ūdeņi ³ :		
4.1.	līmenis	2 reizes gadā	2 reizes gadā
4.2.	ķīmiskais sastāvs ¹	2 reizes gadā	2 reizes gadā

Piezīmes.

¹ Nosakāmie parametri ķīmiskā sastāva analīzēs:

- 1) pH (urbuma atsūkņēšanas laikā);
- 2) elektrovadītspēja (urbuma atsūkņēšanas laikā);
- 3) ķīmiskais skābekļa patēriņš;
- 4) kopējais slāpekļa daudzums;
- 5) kopējais fosfora daudzums;
- 6) hlorīdi (Cl).

² Krātuves aizpildīto tilpumu nosaka, veicot topogrāfisko uzmērīšanu.

³ Paraugus pazemes ūdeņu ķīmiskajām analīzēm ņem tikai pēc pH un elektrovadītspējas stabilizācijas.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra vietā – satiksmes ministrs U.Augulis

5.pielikums
Ministru kabineta
2011.gada 21.jūnija noteikumiem Nr.470

Ieguves atkritumu glabāšanas atļauja

(Pielikums grozīts ar MK 27.08.2013. noteikumiem Nr.639; MK 18.03.2014. noteikumiem Nr.146)

Nr. _____

1. Izsniegta _____

(komersanta (vai citas personas) firma (nosaukums))

(reģistrācijas numurs Uzņēmumu reģistrā)

(juridiskā adrese, tālruņa numurs)

2. Atļauja derīga no _____.gada _____ līdz _____.gada _____

3. Atļauts glabāt šādus ieguves atkritumus (klase un daudzums):

Nr. p.k.	Atkritumu klase (nosaukums)	Atkritumu klases kods	Ieguves atkritumu daudzums (tonnas gadā, norādīt katrai atkritumu klasei)

4. Ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekta kategorija _____

5. Atļaujas neatņemami pielikumi ir:

5.1. atkritumu apsaimniekošanas plāns;

5.2. informācija par finansiālajām garantijām;

5.3. ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums saskaņā ar likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu", ja ieguves atkritumu apsaimniekošanas objektam ir nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums.

Datums _____

Pielikumā: Prasības ieguves atkritumu glabāšanai uz _____ l.p.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra vietā – satiksmes ministrs U.Augulis